

Dövizde hareketin boyu kısa kalır

Güldağ: Merkez Bankası Başkanı, İSO Meslek Komiteleri Ortak Toplantısı'nda "Artık TL'ye geçiş zamanı geldi" mesajı verdi. Arkasından KKM'ye ilişkin düzenleme geldi. TL'den dönüşümlü KKM'de belli bir çözüme oldu. Şimdi de dövizden dönüşümlü KKM'yi daha hızlı çözmeyi hedefleyen bir adım atılıyor.

Ağaoğlu: KKM'nin mutedil bir çözümü isteniyor. Sert bir şekilde de çözebilirsiniz ama artçı depremleri can yakıcı olabilir. O yüzden daha yumuşak çözümler gerekiyor. Başka enstrümanlar da kullanılabilir. Bankaların KKM'lere dövize endeksli kredi veren mekanizmalar oluşturduğunu da görebiliriz.

Güldağ: Ağustos'ta KKM 3.4 trilyon lirayla zirveydi. Bunun yaklaşık 1.2 trilyonu TL'den dönüşen KKM'yd. KKM yaklaşık 700 milyar lira azaldı. Çoğu TL'den...

Ağaoğlu: Cazibesi olmayan faiz oranları uygulanınca çözüme oldu.

Güldağ: Şu sıralar TL KKM'ye verilen faiz yüzde 12-15 civarında. Mevduat faizi 50'den... Ne olur?

Ağaoğlu: Çözümüne yine de kademeli olur. Radikal olmaz. Öyle de olmalı. Merkez'in rezervlerini güçlendirmesi, harcanabilir kaynak ayırması lazım. Faizi hızlı artırmak, KKM'yi ise yavaş çözmek lazım. Döviz KKM'de çözüme yavaş çünkü güven arayışı devam ediyor.

Güldağ: Gaye Erkan'ın "algı, kabul, itibar" üçlüsüne gelip dayanıyor iş. Ama algı henüz tam oluşmadı.

Ağaoğlu: Arada dilenebilirsiniz ama tökezlemeyeceksiniz. Güven artırıcı adım ihtiyacı sürüyor.

Güldağ: Doğrusu atıyor TCMB...
Ağaoğlu: Aşlında TCMB'den gelen hamlelerle, yabancıların iki kri-

Ekonomist Ali Ağaoğlu ve gazeteci Hakan Güldağ bu hafta Şans Sohbetleri'nde, son kararların KKM, döviz hareketleri ve borsaya yansımalarını masaya yatırdı.

tik sorusuna cevaplar da veriliyor.

Güldağ: Hangi sorulara?

Ağaoğlu: Bir, 'KKM'yi nasıl çözeceksiniz? Buna cevabı, "Yavaş ve kademeli. Bunun için de değişik adımlar atacağız" yönünde verdik.

Güldağ: Yabancı başka ne diyor?

Ağaoğlu: Şimşek'in seçimden sonra kalıp kalmayacağını soruyor.

Güldağ: Son faiz artırımları ve açıklamalar, bu sorunun daha az sorulmasını da sağlayacak sanki. Yeni ekonomi yönetiminin ömrü uzadı.

Ağaoğlu: Bende de öyle bir kanaat oluştu. Bunun piyasalara sirayet edip etmediğini görmek zor ama kur tarafında görece istikrar var. 'Haydi döviz alalım' çabası dayok. İyi haber.

Güldağ: S&P durağından pozitifte çevirdi Türkiye'nin görünümünü. Önce Fitch'ten gelmişti Moody's de bu ay açıklayacak. Ama hava döndü, TL'den yana esiyor gibi rüzgarlar.

Ağaoğlu: Moody's'den de bankalara gelmişti. Şimdi S&P'nin de görünümü pozitifte çevirmesi iyi haber.

Güldağ: Rutin dışında geldi not artırımı o da dikkat çekiciydi. Bir an önce durumu ilan etmek istemişler anlaşılır. Avrupa'nın en büyük varlık

yöneticisi Amundi de fikir değiştirdi. TL'nin daha da değer kaybedeceği görüşünden vazgeçti. Şimdi diyorlar ki, "sınırlı da olsa TL'yi portföyümüze dahil etmeye başladık."

Ağaoğlu: Sendeki bu iyimser yaklaşımlar bana da buluştu galiba. Üstümüze düşenleri yapmaya devam edersek S&P'den bir sonraki hamle not artışı olur. 3 seviye var. Durağındaysanız bir şey yapmayacağım demektir, eğer pozitifse bir sonraki değerlendirmede ya durağına çevirecek ya da not artışına gidecek. Negatif almışsa da sonraki hamlenin not indirimi olacağı anlamına geliyor. Şu andaki haberler ekonomi yönetimine kredibilite kazandıran şeyler.

Güldağ: Piyasayı da etkiler...

Ağaoğlu: Dövizde beklenen yukarı yönlü bir hareket var. Onun boyunca kısa kalmasına ve TL'ye olan güvenin daha hızlı inşa edilmesine bir katkıda bulunur. Borsada doping etkisi yapmasa da pozitif bir hava yaratır. Özellikle bankalar tarafında daha pozitif bir hava yaratır. Ben çok önemli bir para girişine yol açmayacağı için borsada hareketin görece sınırlı kalacağını düşünüyorum.

Borsada Noel baba rallisi görürüz ama...

Güldağ: Noel baba rallisi gelir mi bu ay?

Ağaoğlu: Noel baba rallisi dedikimiz, yani 8 bin 562 puanın üzerine çıkar mıyız? Belki yaklaşırsınız ama bu seviyenin üzerine çıkılmaması bekliyorum bu yıl. Faiz artışı gerek değerlemelerde, gerek portföy tercihlerinde kendini gösterecektir. Bunun yansımaları en çok piyasa değerleri orta ve küçük şirketlerde ciddi değer kayıpları olarak görüyoruz. Endeks, hafif düşüyor hafif yükseliyor diye görüyoruz ama düşük faizden değerlendirilen hisse grubu bu işten olumsuz etkilenmeye başladı bile. Endeks bazında bir Noel baba rallisi çabası olacaktır. Ama Borsa İstanbul'u yeni rekora götürecek bir ralli olmaz.

Güldağ: Özellikle ihracatçının, sanayicinin beklediği hareketin boynu kısa kalabilir. Eylül'den beri kontrollü sabit artışlı kur rejimi var. Her gün küçük küçük ama sürekli yükseletiliyor kur. Eğer beklediği gibi para girişi hızlanırsa -ki sinyaller geliyor, TL değer alır. Seçimden sonra yukarı yönlü sıçramanın düzeyi de 40-45 TL'ye çıkamaz.

Ağaoğlu: Kabul ediyorum ki, dövizde bir düzeltme ihtiyacı var. İhracatçılar fiyat yapamıyor diyor.

Güldağ: Big Mac Endeksi de öyle diyor. ABD'deki Big Mac'e Türkiye'deki Big Mac aynı düzeye geldi.

İZLEYİN

DİNLEYİN

2030 sonrası petrolde 'alıcı piyasası' olacak

Güldağ: OPEC toplantısını yaptı, petrol düştü.

Ağaoğlu: Kalıcı bir düşüş yok ama OPEC'te bir problem var. Petrol üreticisi ülkelerin atladıkları önemli bir durum var. Çin'den resmi açıklama bekliyorum 2024'in yılın ilk yarısında. "Tarihimizdeki en yüksek petrol talebini gördük, şimdi düşüş geçiyoruz" diye... OPEC toplantısı öncesi 84 dolara kadar çıkan petrol bu hafta 80 dolara geldi.

Güldağ: Bundan kim faydalanıyor?

Ağaoğlu: Amerika, Rusya ve Suudi Arabistan petrol fiyatlarını artırmak için üretimlerini 10 milyon altına çekti.

Amerika günde 13 milyon varil üretiyor artık.

Güldağ: ABD hala petrolden para yapıyor...

Ağaoğlu: Amerika'nın da bunu yapmasının sebebi petrol çağıının 2040-2050 yıllarında biteceği varsayımı. Önümüzde büyük yükselişler yok artık. Tahminim 2024 için 65-75 dolar bandı. Bu yıl da 75 dolarla kapatırız. Bizim için iyi çünkü bundan bizim gibi gelişmekte olan ülkeler faydalanacak.

Güldağ: Ana trend düşüş o zaman...

Ağaoğlu: OPEC artı Rusya ile satıcı ağırlıklı şekillenen petrol piyasası 2030'dan sonra alıcı ağırlıklı olacak. Trend bu yönde.

Bu kez yükselişte altın belirleyici konumda

Güldağ: Ons altın hızla yükseldi. Ne olur?

Ağaoğlu: Gümüş ve altın özellikle ayrışıyor. Bakır eşlik eder gibi yapıtı ama edemedi. Diğer endüstriyel metaller de öyle.

Güldağ: Nedir bunun arkasındaki sebep?

Ağaoğlu: İki majör sebep var. Biri ABD'de 10 yıllık tahvil getirisi ekim sonunda 5.02'ye kadar gelmişti, 4.24'ere kadar geriledi.

Güldağ: Yani bu bize ne söylüyor?

Ağaoğlu: İki şey söylüyor. Merkez bankalarının faiz artış döngüsünün artık sonuna gelmişiz. Fed Başkanı'nın da "bıması gereken seviye" olarak hesapladıkları bir modele göre, "son 25 yılın en sıkı dönemine geldik" diye bir saptaması var. Doğal oran dedikleri bir şey bu. Öyleyse, Fed faizinde yeni bir artış olmayacak düşüncesi herkeşe hakim.

Faiz artışı olmayacaksa bir sonraki hamle faizi indirimi olur düşüncesi hakim. O zaman geriye ne kaldı, neye bakalım deyince, değerli metaller enflasyon döneminde artmaması. Faizler düşecek buraya gidelim" dediler.

Güldağ: Bizim ihracatçıların dövizdeki boşluğu almamız lazım dedikleri gibi...

Ağaoğlu: Aynen. Bizim ihracatçıların yaşadığı durumu değerli metal üreticileri de yaşıyor. Aradaki enflasyon farkını almak istiyorlar.

Faiz artışı daha fazla devam etmediği durumda Euro-dolar arasındaki faiz makası Euro lehine daha uzun süre devam edecek düşüncesi -ki ben katılmıyorum- Euro'yu da artırdı. O da 1.10.19'a çıkmış.

Güldağ: Sen neden katılmıyorsun?

Ağaoğlu: Yeni bir rekor bekliyorum. Euro'da zaten kaldı bir ay yilonuna...

Güldağ: Altın ve gümüş ne diyorsun?

Ağaoğlu: Gümüş altına göre daha fazla yukan çıktı. Gümüşün hareketi 4 Ekim'deki 20.80'lerden 25.47 dolar ile rekor gördü. Çok sert ve hızlı yükseliş. Dolar bazında yüzde 22.89'luk bir hareket demek. Altındaki hareket aynı dönemde yüzde 11.

Güldağ: Bundan sonra ne olur altında?

Ağaoğlu: Altının zirvesi 2.075 seviyesi. Ben halen daha altında yeni bir zirve bekliyorum. Gümüşte de yeni zirve görülmesini bekliyorum. Gümüşte yeni zirve 30 dolarlar olur. Gümüşteki sert yükselişin bir yerde kendisini düzeltmeye bırakması lazım, bu kar cebe yakışacak kadar büyük kar. Bu kez altın belirleyici olacak. 2.070'e giden altın görürsek gümüş de 30 dolara gider. Kısa sürede yeni zirveye gidecek gibi görünüyor. Altında yeni kritik eşik 2075-2095 bandı. Ben bekliyorum.

Durgunluğa adım adım

Zayıf dış talep koşullarına para politikasındaki sıkılaştırma da eklenince reel sektörde arz yönlü baskılar arttı. Siparişler düşerken, üretimdeki yavaşlama da belirginleşti

İmalat PMI'nın son beş ay, İhracat İklimi Endeksi'nin ise üç ay boyunca 50 eşik değerinin altında seyretmesi, piyasa koşullarındaki bozulmanın giderek belirginleştiğini ortaya koyuyor. Son üç ayda düşüş kaydeden sanayi üretimi de, reel sektördeki yavaşlamayı teyit ediyor. Diğer yandan yılın 10 ayında kurulan şir-

ket sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 5,7 azalırken, kapanan şirket sayısının yüzde 3,3 artması, ekonomik aktivitedeki durgunluğa ilişkin bir diğer gösterge olarak öne çıkıyor. Hazine ve Maliye Bakanı Şimşek, geçen hafta yaptığı açıklamada, "önümüzdeki dönemde iç talebin yavaşlayacağı ve iş dünya-

sının mutlaka dış pazar arayışına girmesi" çağrısında bulunmuştu. EKONOMİ gazetesine konuşan ekonomistler, özellikle nakit akışlarına dikkat edilmesi uyarısını yaparken, iş dünyası temsilcileri ise maliyetlerde rekabetçiliğin korunması gerektiğini dile getiriyor.

MERVE YİĞİTCAN/18

Reel sektörün nabzı düşüyor

MERVE YIGİTCAN/STANBUL

Dışarıda düşük talep-yüksek fiyat, içeride ise sıkı para politikalarının etkisiyle frêne basan reel sektörde 3 fre geriye doğru geliyor. İmalat PMI'nın son 5 ay, ihracat İklim Endeksi'nin de son 3 ayda 50 eşik değerin altında seyretmesi, piyasa koşullarındaki bozulmayı en net şekilde ortaya koyarken, imalat **sanayi** kapasite kullanım oranı da düşük ritimle seyrediyor. Yılın 10 ayında kurulan şirket sayısının geçen yılın aynı dönemine göre %5,7 düşmesi, buna karşın kapanan şirket sayısının %3,3 artması piyasadaki iş yapma istahının da düştüğünü ortaya koyuyor.

Siparişler düştü, üretim yavaşladı
Piyasasının nabzını yakından ölçen **İSO Türkiye** İmalat PMI, kasım'da bir önceki aya göre 1,2 puan daha gerileyerek 47,2 olarak gerçekleşti. Endeksin, üst üste beşinci ayda da 50,0 eşik değerinin altında kalma-

'Enflasyonla mücadele kapsamında para politikasının giderek sıkılaşması, ihracatta bir süredir devam eden kan kaybıyla birleşince durgunluk iyice gün yüzüne çıktı. Piyasa verileri yeni sipariş, ihracat, üretim ve istihdamda kırmızı alarm verirken; şirket açılışlarındaki düşüş de iş yapma istahının kaçtığını ortaya koyuyor.

si, faaliyet koşullarında gözle görülür bir yavaşlamaya işaret ederken, söz konusu yavaşlama son bir yılın en belirgin düzeyinde gerçekleşti. Raporda, "Hem yurt içi hem de yurt dışındaki durağan piyasa koşulları, son çeyrek ortasında yeni siparişlerin ivme kaybının sürmesine ve böylece Kasım 2023'ten bu yana en sert yavaşlamanın kaydedilmesine yol açtı" ifadeleri dikkat çekti. PMI raporuna göre, kasım ayında satın

alma faaliyetlerinin yanı sıra firmaların girişi ve hem de nihai ürün stoklarının da azalma gözlemlendi. 10 sektörün 7'sinde üretimde düşüş yaşanırken; kara ve deniz taşıtları, gıda ürünleri ve metalik olmayan mineral ürünlerde artış görüldü.

Sanayi üretimi temmuzdan bu yana düşüyor
TÜİK tarafından açıklanan **Sanayi** Üretim Endeksi'ne bakıldığında ise,

sanayi üretiminin Eylül'de yıllık yüzde 4 arttığı görülüyor; buna karşın ölçüm yapılan son 3 ayda aylık bazda yaşanan düşüşler olumsuz sinyal veriyor. Endekste aylık bazda temmuzda %0,4; ağustosta % 0,8; Eylül'de de %0,1 düşüş ölçüldü.

Ihracat yerinde sayıyor
İSO Türkiye İmalat PMI gibi **İSO** İhracat İklim Endeksi de kırmızı alarm veriyor. Ekim'de 48,5'e geri-

leyen endeks üst üste üçüncü ayda da 50,0 eşik değerinin altında kalırken, dış talep koşullarında yavaşlamaya işaret etti. Son aylarda olduğu gibi, zayıflık yine büyük ölçüde Avrupa'daki ana ihracat pazarlarında yavaşlamadan kaynaklandı. TIM'in rakamlarına göre, Ocak-Kasım döneminde ihracat yerinde sayarak, %0,7 artışla 255,8 milyar dolar oldu.

Perakende satışlar hız kesti

İçeride durgunluğun sinyallerini en iyi veren ölçümlerden biri de yine TÜİK tarafından açıklanan Perakende Satış Endeksleri... Sabit fiyatlarla bir önceki yılın aynı ayına göre %13,8 arttı. Aynı ayda gıda, içecek ve tütün satışları %13,8, gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) % 18,6 arttı, otomotiv yakıtı satışları ise %1,5 azaldı. Burada dikkat çeken unsur yıllık bazda artış hızının yavaşlamaya başlaması... Aralık 2022'den bu yana yıllık bazda artış oranları en düşüğü %21,41, en yükseği ise %31,7 ölçülürken, endekse son iki aydan bu yana yıllık artış hızı %20'nin altına düşmüş durumda.

İş yapma istahı kalmadı

Tüm bunların yanında piyasa'nın yeni iş yapma istahında da ciddi bir düşüş söz konusu. Bunu **TOBB**'ün her ay açıklanan kurulan-kapanan şirket istatistiklerinde görmek mümkün. 2023'ün 10 ayında kurulan şirket sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 5,7 azalırken, kapanan şirket sayısı ise yüzde 24,2 oranında azaldı. Bu dönemde kapanan şirket sayısı yüzde 3,3 artarken, kapanan şirket için işleme sayısında da yüzde 13'lük bir artış yaşandı.

■ Tüketicinin 'gelgitleri' düşüş hızını frenliyor

Tüm piyasa verilerinin yavaşlamaya gösterdiği, sahadan gelen açıklamaların da bunu desteklediği söylenen EKONOMİ gazetesi yazarı, PwI Rets Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Erhan Aslanoğlu, "Aldında beklenen bir durum gerçekleşmeye başlıyor" tespitinde bulundu. Politika faizinin sıkılaşmaya başlamasıyla kredi faizlerinde de oldukça yüksek artışlar gözlendiğini, bunun da ekonominin arz yönünü oldukça kısıtladığına işaret eden Aslanoğlu, yanı sıra yatırım ve bölüme istihdam da 'düşük olacak' azalışını söyledi. Aynı zamanda mevduat faizlerindeki artışı net tarafla da dirimeye başlamasıyla tüketim tarafının da kısıldığını,

bunun da talebi düşürdüğünü anlatan Aslanoğlu, "Arzu bence henüz mevduat faizleri, talebi düşürecek duruma gelmedi. Tüketicinin 'gelgit' yavaşlıyor. Ki bence piyasa'nın daha açığı gitmesi engelleyen da tüketicinin bu gelgitleri, kampanya ve promosyonlara verdiği tepkiler... Önümüzdeki süreçte talep tarafında azalmanın daha fazla görüleceğine dikkat çekilen Aslanoğlu, "Ekonomideki yavaşlama daha fazla olacak. Yavaşlamanın kimse istemez ama enflasyonla mücadele için gerekli. Bizim orta vadede, yani 2025 ve sonrasında daha istikrarlı ve sürdürülebilir büyüme gerçekleştirmemiz için bu eğilimi açabilmemiz" dedi.

FINANS, REEL SEKTÖR VE KAMU KOORDİNELİ GİTMELİ

Türkiye ekonomisinin 2007'deki dezentasyon sürecinde yaşadığı duralmayı ve sonrasında 2007'ye kadar imza atıldığı büyümeyle hatırlanan Aslanoğlu, sözlerini şöyle sürdürdü: "Biz yine böyle bir eğilimi başlatamazsak, ama reform gerekiyor... Sadece para politikası yetmeyecektir, ekonomik ve ekonomik dışı birçok reform gerekiyor. Maliye politikasının hızla tasarruf tarafına yönelmesi gerekiyor bu süreçte. Atılacak çok adım var ama bu durgunluk kaçınılmaz şu an. Şirketlerin bu anlamda likiditeleme dikkat etmesi,

talep koşullarının yavaşlayacağına hesaba katarak kendi hazırlıklarını yapması önemli. Ekonomi yönetimi de burada zorda kalan ve aslında kendilerinden kaynaklanmayan bu enflasyonist süreçle mücadele eden şirketlere maksimum desteği vermesi önemli. Bunun olması içinde kamunun da çok tasarruf olması lazım. Durgunluk ve daralma dönemlerinde reel sektörde zorlanan bazı firmaların işi bırakması veya istihdam çıkarlarını artması beklenilebilir. Zorda kalan şirketlerin buluşma etkisiyle genel ekonomiyi olumsuz etkilememesi için, finans, reel sektör ve ekonomi yönetiminin çok koordineli bir şekilde gitmesi gerekiyor."

İŞ DÜNYASI NE DİYOR?

► DÜŞÜK TEKNOLOJİ İŞLERDE REKABET ŞANSIMIZ KALMADI

Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, özellikle düşük ve orta düzey teknoloji sektörlerinde işlerin daha kötü gittiğini söylerken, özellikle Uzakdoğulu rakiplere ve ucuz ülkelerle kapılan pazar yavaşlamanın arttığını belirtti. İnsan emeği yüksek olan imalatlarda Türkiye'nin rekabet şansının hiç kalmadığını anlatan Eskinazi, "Bizdeki orta düzey ve yüksek teknoloji işlerde durum fena değil. Artık yeni yatırımlar yapılabilecek buralara yapılması gerekiyor. Katma değerli ve verimli işlere yönelmeli firmalar. Durgunluğu aşmak için bu şart" dedi. İşletmelerin önünde en büyük sorun finansman kaynaklı olduğunu işaret eden Eskinazi, "Hem içeride hem dışarıda taleple ilgili sıkıntılar var. En büyük sıkıntıımız ise enflasyon. 1-1,5 sene ordan sıkılaşacak bu enflasyonu ortadan kaldırmak için, aksi halde enflasyon tek haneyle indirilmeden hiçbir şey yapamayız" diye konuştu.

► 2024 YILI, 2023'TEN DAHA KOLAY BİR YIL OLMAYACAK

İstanbul Mobilya, Kağıt ve Orman Üretimi İhracatçıları Birliği Yürütme Kurulu Başkanı Erkan Özkan, şu anda içeride enflasyonu düşürmek için atılması gereken adımların alındığını, bunun da işleri yavaşlattığını söyledi. Dışarıda da durgunluğun devam ettiğine işaret eden Özkan, finansman sorunlarının açılmasına rağmen yüksek maliyetlerinden dolayı kullanımın kesintilerinin reel sektörde zorladığını kaydetti. "Şu anda **sanayinin** yüzde 10-20 ile para kazanıp yüzde 50 ile kredi alma ihtimali yok" diyen Özkan, firmaların karlılıklarının çok fazla eridiğini, bu durgunluk sürecinde işletme sermayesini koruyamayan tüm firmaların risk altında olduğunu, aynı zamanda çok sayıda çalışan olan firmaların da durumunun kritik olduğunu kaydetti. Mobilya sektöründe işlerin bu yıl yaklaşık yüzde 20 civarında düştüğünün altını çizen Özkan, "2024, 2023'ten daha kolay bir yıl olmayacak" diye konuştu.

► EŞ DOST BİLE ARTIK FİYATLARIMIZI YÜKSEK BULUYOR

Karton Ambalaj **Sanayicileri** Derneği (KASAD) Başkanı Alican Duran, ambalaj sektöründe ilaç firmalarına çalışanların dışında firmaların hem iç piyasada hem de ihracatta düşüşte olduğunu söylerken, "Tonaj olarak konuşursak bu yıl geçen yılın yüzde 7-8 aşağısındayız. Hammaddede fiyatların aşağı indiği düşünürsek, bu düşüş cirosal olarak daha da fazla" dedi. Sadece ambalajda değil birçok sektörde Türkiye'nin Avrupa'ya için çok pahalı kaldığını anlatan Duran, "Şu anda temel sorunumuz fiyatlarımızın Euro ve dolar bazında bizi ihracatta rekabetçilikten uzaklaştırması... Eğitim dostumuz da gelse daha önce çok makul fiyat buldukların Türkiye'yi artık pahalı buluyorlar. Birçok sektördeki bu fiyat köpüğü düzelmeli. Bu düzelse işler ancak yeniden başlayabilir" dedi. Bu dönemde sağlıklı ve geleceği olan şirketleri yaşatmak için bankalara da görev düştüğünü söyleyen Duran, "Bankalar 'garantici' değil 'seçici' olmalı. Paraya ihtiyacı olmayan şirketlere para vermek bir model değil. Para verildiğinde yaşayabilecek, geleceği olan şirketlere vermek asıl politika olmalı" ifadelerini kullandı.